

I visse tilfælde har denne jordbegærlighed ført til omgåelse af forbuddet mod at erhverve mere end to ejendomme.

Årsagen til denne udvikling kan bl. a. søges i visse pengestærke kredses interesse i at anbringe deres midler i det nogenlunde værdifaste, som jord er. En anden og væsentlig grund er ønsket om ved benyttelse af landbrugets gunstige afskrivningsregler at udnytte den bestående adgang for ikke-landmænd til at fratække underskud ved landbrugsvirksomhed i anden indtægt.

Denne udvikling er ingenlunde ny. F. eks. så vi også i krigsårene sådanne forsøg på ved ejendoms køb at anbringe ved spekulation eller på anden vis lettjente penge til skade for landbrugserhvervets egne udøvere.

Rent umiddelbart har disse opkøb ført til en unaturlig stigning i ejendomspriserne — i de konkrete tilfælde op over, hvad erhvervets egne folk er i stand til at betale. Dertil kommer det væsentlige, at de folk, der på denne måde opkøber ejendomme, ikke på samme tid tænker på at skifte erhverv. Deres hovederhverv vil stadig ligge uden for landbruget. Dette medfører i praksis, at de lader deres ejendomme drive af andre, og at disse, landbrugets praktiske folk, kommer til at virke som bestyrere, forpagtere o. lign. for andre.

Det er dette, der med rette har fremkaldt røre og krav om forholdsregler fra lovgivningsmagts side, således som det allerede kendes i andre lande, f. eks. Sverige. Dette gælder i høj grad fra husmandsside, men også fra landboforeningskredse. Vi ved, at der kunne tænkes andre og også stærkere indgreb end det her foreslåede, men vi mener, at det må være et rimeligt og naturligt minimumskrav, at jorden forbeholdes dem, der selv vil dyrke den og bygge deres eksistensgrundlag på den.“

Landbrugsministeren kunne ikke tiltræde forslaget, om hvilket han dels på egne, dels på finansministerens vegne udtalte:

„Det foreliggende forslag til folketingsbeslutning indeholder i punkt 1 en opfordring til at foretage ændringer i lov om landbrugsejendomme, således at adkomst på en landbrugsejendom ikke må erhverves af selskaber, foreninger, legater, stiftelser el. lign. Hertil er at bemærke, at der allerede er lovgivet herom ved lov nr. 127 af 16. april 1957 om sammenslutningers og institutioners landbrugsjord. Efter denne lov er selskaber, foreninger og andre sammenslutninger samt legater, stiftelser og andre selvejende institutioner i almindelighed udelukket fra at erhverve adkomst på landbrugsejendomme, medmindre erhvervelsen overvejende sker til udnyttelse af særlige forekomster i jorden eller til udnyttelse til andre i loven nærmere angivne særlige formål.

I forslagets punkt 1 er tillige rejst spørgsmål om gennemførelse af et forbud mod erhvervelse af adkomst på en landbrugsejendom for personer, der ikke selv vil drive ejendommen og lade dennes drift være hovederhverv, og i forslagets punkt 2 er der rejst spørgsmål